

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

Заветний С.О.

Рецензія: на підручник Вишневської О. О., Парфіненко А. Ю., Сідорова В. І. «Туристичне країнознавство», затвердженого Міністерством освіти і науки України як підручник для вищих навчальних закладів (лист №1/11-12308 від 30.12.2010 р.). – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. – 594 с.

Нині туризм являє собою неабияке багатогранне явище, що є неодмінною складовою сучасного образу життя, його вивчення щільно пов'язане з багатьма науками: географією, економікою, психологією, соціологією, філософією, логістикою, правом, історією та ін. Серед широкого спектру підходів до вивчення проблем туризму країнознавчий компонент посідає провідне місце, оскільки саме він визначає оптимальний вибір і регіональну організацію рекреації та туризму.

Як навчальна дисципліна «Туристичне країнознавство» задовольняє властиву людині цікавість і є практичною потребою підготовки фахівця з туристичного бізнесу. Країнознавчі знання розвивають просторове мислення людини як особистості й формують необхідні професійні знання про основні туристичні країни світу. Все це є невід'ємною складовою загальної і фахової культури спеціаліста.

Проблема навчальної літератури завжди була складовою дидактичного процесу і поставала на кожному етапі суспільного розвитку з особливою гостротою. Це стосується і туристичної освіти, адже в існуючих нині посібниках і підручниках занадто малий обсяг припадає на висвітлення загальнофілософських основ такого складного явища, яким є туризм. Заповнення цієї прогалини значною мірою вирішується у межах рецензованої праці.

У підручнику «Туристичне країнознавство» науковців Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Вишневської О.О., Парфіненко А.Ю., Сідорова В. І. теоретичні проблеми туризму розглядаються на широкому історико-філософському тлі. З'ясовується місце та роль туризму в соціально-економічному, політичному та культурному універсумі життя. Здійснено комплексний аналіз гуманістичних, праксеологічних та організаційно-управлінських функцій туризму. Висвітлено його вплив на філософсько-світоглядні системи та культурні практики людини. При цьому сам туризм представлено як своєрідний соціальний простір, в якому розгортається життя особистості.

Автори розглядають розвиток туризму крізь призму глобальних проблем людства. Це дозволяє сформулювати уявлення про сутність тих викликів, що переживає нині сучасний світ, а також про можливу роль нового, постіндустріального туризму. Завдяки його гуманістичній спрямованості туристична привабливість країни постає як найважливіший

НАУКОВЕ ЖИТТЯ

пріоритет у забезпеченні конкурентоспроможності у всіх вимірах буття. Підручник формує у свідомості студента локальні і глобальні структури сучасної картини світу у багатьох її вимірах.

Взагалі, посилена увага до теоретичних проблем є характерною особливістю рецензованої праці. Вони розглядаються у межах першої частини підручника, де висвітлено роль туризму як соціально-економічного та соціокультурного інституту, дисциплінарну специфіку туристичного країнознавства, його гносеологічні можливості, епістемологічні пріоритети та методичні прийоми. Втім, посилена увага до теоретичних проблем не означає нехтування безпосередніми туристично-країнознавчими відомостями, що супроводжують викладення теоретичного матеріалу окремими вставками і самостійно представлені у другій частині видання.

Друга частина видання послідовно висвітлює основні характеристики туристичних макрорегіонів світу, зокрема їхні фізико-географічні особливості, економіку, історико-культурний потенціал, туристичну політику та ін.

Сучасні проблеми міжнародного і вітчизняного туризму, безумовно, потребують нових дослідницьких і дидактичних підходів для розвитку туристичного бізнесу та задоволення попиту туристів. Підручник О. О. Вишневської, А. Ю. Парфіненко, В. І. Сідорова відповідає усім критеріям до такого типу навчальної літератури. Він не просто знайомить з туристично-рекреаційним потенціалом країн, а й дозволяє зрозуміти природу основних політичних, національних, релігійних проблем сучасного світу та гуманістичну роль туризму.

Панков Г. Д.

ЦІКАВЕ І КОРИСНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

Рецензія: на монографію Завєтного С. О., Пономарьова О. С., Пазиніча С. М. Філософія впливу. – Харків: Видавець Савчук О. О.; НТУСГ ім. П. Василенка, 2011. – 204 с.

Складний і надзвичайно мінливий характер сучасності ставить перед філософією безліч проблем, які вимагають глибокої рефлексії, осмислення й узагальнення. Без цього досить важко вибудувувати стратегію діяльності й поведінки в умовах істотної інформаційної невизначеності. Однією з подібних проблем, яка до цього лишалася поза увагою філософської думки, є детальний світоглядний аналіз феномену впливу. Сформульована